

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsateér, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adandók. Bérmentetlen levelek csak írárt kezek-től fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 ft. — Félévre 5 ft. — Negyedévre 2 ft 50 kr. — Egy hóra 1 ft.

HÍRDETÉSI DÍJ:

Ot-hatásos poltör egyeztet beiktatásért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitólír 4 hatásos poltör 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és áhirdetmények.

A kik sokalják a hét milliót.

(T.) Daczára annak, hogy az okkupáció helytelenítését illetőleg az ellenzéknek már minden érve tönkre van téve, és daczára annak, hogy ellene nem bírnak felhozni egyebet, mint azt, hogy pénzbe kerül, folyton izgatják a nemzetet ezen a réven, mintha ők elő tudnának állni vagy előálltak volna valaha olyan tervvel, mely biztosítana bennünket, még pedig a nélkül, hogy pénzbe kerülne. Mert igenis, ha egy ilyen tervet tudnának felmutatni, akkor joguk lenne megtámadni a kormányt, a miért hogy az ország védelmét pénz nélkül biztosítani nem tudja, de hát hol az ő tervük, mely kevesebb pénzbe kerülne ki? Ande itt is, mint mindenütt, nem tudnak egyebet, mint hibáztatni, míg ha az ő politikájoknak mélyébe tekintünk, hát mint mindig, úgy most is csak azt tapasztaljuk, hogy a mit ők akarnak, az szászor rosszabb. Ande hogy ismét elhúzzuk a régi nótát, hát itéljen kettőnk terve és eljárása felett a közvélemény.

Hogy az országban az orosz-török háború óta két áramlat van, melynek egyike az orosz-szal háborút, a másik pedig békét akar, — ezt eltagadni nem lehet. Háborút akartak az orosz-török háború alatt és háborút akarnak most. Akkor azt állították, hogy az orosz Plevnánál hátha támadva tönkre lehet tenni és fel lehet állítani Lengyelországot, mely szövetségesünk lenné az így Török, Magyar- és Lengyelország nem fog félni az orosz-tól; míg a másik azt állította, hogy ez ideának igen szép dolog, de a mint egyszer Németország azt látja, hogy a lengyel részeket elkarjuk tőle venni, hát azonnal az orosz mellé álls a helyett, hogy Lengyelországot egyesítsenők, mi is Lengyelország sorsára jut-hatunk.

Utóbbi áramlat állván a kormány élén, az történt, hogy nem mentünk ideáért a megsemmisülésünkkel végződhető háborúba, hanem elfogadtuk Németország szövetségét mint a béke biztosítását, habár

nem örök időkre, de azon reménnyel, hogy azalatt erősödhetünk is, magyarosodhatunk is, hogy egy valamikor kitörhető háborúban már igazán Magyarországot legyen Magyarországot a hozzá ne formálhasson rokonság jussán jogot, semmiféle nemzetiség. — Ugyancsak a béke biztosításánál szálltunk meg Boszniát és Hercegovinát, elfogadtuk dolog levén, hogy mindig itt kezdődik az a mozgalom, mely az oroszoknak panszláv beavatkozásokra, panszláv terjeszkedésre ürügyet szolgáltat. Reméltük tehát, hogy a mi kezünkben eme mozgalom lefértése nem lesz. Egyrészt tapasztaltuk is az okkupáció óta, hogy a mi Bosznia és Hercegovina csendes volt, az orosz is csendes volt, de a mint Boszniában és Hercegovinában s talán épen ő általa, zavar támadt? — hát mindjárt bömblött egész Oroszország s mindjárt felmerült a vesztes hír az európai háborúról.

Ezen tapasztalatunk tehát csak ugyan megerősített ama feltevésünkben, hogy a szláv puszkaporos hordó gyújtópontja Bosznia és Hercegovina, s hogy e gyújtópontot megőrizni tudni annyi, mint ezen oldalról az európai békét megőrizni. Itt tehát megerősödött véleményem az uralkodó áramlat nézete ismét csak az: eme tartományokat tartani feken. Tapasztaltatván pedig, hogy úgy, a mint eddig eljártunk, ezét nem érünk, tehát azon hiányokat, melyek a lázadást lehetővé tették, pótolhunk s a rendszert javítanunk kell, a mi aztán kilátást nyújt a békére. Kerül pedig ez a dolog Magyarországnak, mondjuk, nem 7, hanem 20 millió forintjába. Most esik ráunk 7 millió 452 ezer forint, hát vegyünk még kétszer annyit és legyen az összeg nek husz, hanem 22 millió. Pénz igenis, sok pénz, de hát a másik áramlat mit akar?

A másik áramlat most is háborút akar. »A muszka most gyenge, hát támadjuk meg!« ez a jelszónáluk.

És vajon e támadás kevesebbe kerülne? Nem tizszer, huszszor annyiba ke-

rülne-e még a legjobb esetben is? Hát még rossz kimenetellel? Aztán meg a tömédek élet, a tömédek vér! És vajon mit érnek el vele még győzelem esetében is? Békét. — És mit akarunk elérni az okkupációval? Szintén békét. Igaz ugyan, hogy ez nem örök, de hát örök lenne-e amaz? Örök-e a német és francia béke, a miért hogy Németország leverte Franciaországot? Hát örök lehetne-e az a béke, ha mi levernők Oroszországot, szem előtt tartva, — hogy míg Németország elég erős, addig Lengyelország egyesítéséről nem lehet szó, — s így a béke ismét csak provisorium lenne azzal a különbséggel, hogy a felbolygatott szláv elem elkecsere-dettebb és dühösebb, valódi halálos ellenséggünk lenne mind egy szálig.

Hát mit érnek még egy győzelemes háborúval is, mely annyi milliót felül még százezer szerető szívet repesztene meg, százezer hősset tenné gyöngébbé a magyart? Még annyit se, mint ezzel az okkupációval, melynek felpanaszolt aránylag csekély költsége reményünk szerint meg jobban fogja biztosítani a békét, mint a felzaklatott szláv elem vadabbá és elkecsere-dettebbé lett gyűlölete s lehetőleg ki fogjuk húzni addig így is, míg kihúznók annagy, hogy ha majd egykor útni fog az elkerülhetetlen haláltusa órája, — hát Magyarországot népe, mint egy ember álljon talpra. — De ha már egyszer idáig jutottunk, nem is igen fognak belénk kötni.

Hát ime a két áramlat politikája, itéljen a józan közvélemény: Az okkupáció kerül-e kevesebbe vagy egy nagy háború kerülne kevesebbe?

— A horvátok magint henczegnek. Ezekkel a mi drágalatos testvereinkkel meggyilkol a bajunk Fiume miatt. A horvát tartománygyűlésen most van tárgyalás alatt a regnicolaris bizottság választása, mely a magyar országgyűlés hasonló bizottságával Fiume ügyét veglegesen rendezne. E rendezések azonban gátat vet a horvát ellenek megalkodott nagyzolása s a horvát kormánypart ellentük követett árulása. A horvát kormánypart ugyanis megalkodott az ellenzékkel s most egy kekre játszanak, azt az utasítást ohajtván adni a kiküldendő bizottságnak, hogy Fiume

mint Horvátország kiegészítő része úgy tekin-tessek a tárgyalásoknál. E szerint tehát az egész kiegyezkedésből semmi sem lehet s a regnicolaris bizottságok hiába fognak össze-állni, mert Magyarország a horvátok kedvéért Fiumeről nem mondhat le soha.

— Az okkupált tartományok jövőendő sor-sával sokat foglalkoznak egyidő óta. A legba-tározottabban írja az „Ellenőr”, hogy politi-kai körök, ideszámítva a kormányköröket is, ma kevesbé foglalkoznak az annéző eszméjé-vel, mint valaha. A jelenlegi viszonyok közt csak azt az egyet tartják indicálva, hogy az a helyzet, melyet az európai mandatum te-rementett, fentartassék. Secundogenituráról épen sohasem is volt szó. Az pedig, hogy a tarto-mányok Szerbiahoz csatoltassanak, másfelől pedig Szerbia lépjen monarchiához valamely definiált szövetségi viszonyba, a conjuncturalis politika oly messzemenő kombinációja, mely-lyel az actualis politika embereinek ez idő szerint foglalkozni semmi okuk sincs.

— A hatszázalékos magyar aranyjárdék conversiójának folytatása újra napirenden van és ha a viszonyok, különösen a politikaiak nem változnak, a művelet már a jövő hónap-ban fog keresztül vitetni. Az eredményre a beke fenttartasan kívül nagy befolyással lesz-nek az aratási kilátások közöttük; minél kedvezőbbek lesznek ezek, minél jobban me-gerősödik a hazánk folytonos gazdasági hala-dasába vetett hit, annál erősebb lesz a biza-lom az iránt, hogy kötelezettségeinket mindig könnyebben és könnyebben fogjuk teljesíteni, annál szívesebben fog a külföldi tőke hazai értékpapírjaink felé fordulni.

Az „idegen” képviselőjelöltről.

(—o—) Azok tehát, kik Thaly Kal-mán urat képviselőjelöltnékk fölléptették, nem szeretik, ha az ember az ő idegenségi miben-leket hangoztatja, mert hihetőleg kellemetlenül hangzik annak a debreczeni fülnek, mely egy-szerre csak azt veszi észre, hogy nyakára kül-dik a kinevezett képviselőt. Nagy-on is furcsa fogalmak vannak a tisztelt szelsőbali központnak a választási szabadsá-gról, melyet méltóságos és nagyságos demok-ratái saját szájuk ize szerint intéznek ott fön. azon regula szerint, hogy a ki jól tud ked-vükbe jarni, azt kinevezik, illetőleg rárende-lik valamelyik kerület nyakára, a ki pedig a főmufitk kegyes gratiáját kinyerni nem képes

— Hogyan jöhetett a házhoz a betegség? Hiszen nem uralkodik az most Londonba?

— Nem uralkodik épen, azonban az mit-sem tesz. En...

— Az eg szerelméért, menjen innen ember! Ne papoljon itt sokáig, még rám ragasz-tja. Skarlát.

A baj csakugyan skarlát volt, még pedig nem a legszelidebb természetű, rövid idő mul-ta nagy veszélybe forgott a fiatal lord, mert egész torka bedagadt. Az egész ház fel volt izgatva, de az öreg grófné leginkább. Igen sok féle aggodalom rohanta őt meg egyszerre: elő-ször, a felelem a betegség miatt, és azon gond hogy hátha megkapja, aztán a remeges unoka-gya életéért, ha Eduard meghal Anna gyerme-ke lesz az örökös, annyira remegett ez utób-ból, hogy e miatti aggályában megfellekedezett a betegségről és a házál maradt, azt hitte a gyermek bizonyosan meghal, ha ő eltávozik. Még késő éjjel is az orvosok elé szaladt, kik egy második tanácskozásról jöttek, igaz, hogy annyi kámfort vett magához, hogy az egész tájekot elárasztá illatával.

Pepps báró nadályt ajánlott, a másik or-vos azonban ellenezte azt.

— Az egyetlen kilátás, őt életben meg-tarthatni, — kiáltott Pepps.

— Minden reményt elvesz, — felelt Brock.

Végre a Pepps indítványa győzött, ter-mészetesen ő báró volt. Tanácskozasok tehát azzal végződött, hogy nadály alkalmazassék, azonban itt közbe lépett a grófné.

— Engedelmevel orvos ur, a betegségnél nem tartom czelszerűnek a nadályt. Már két ízben láttam ezt alkalmazni, s mindkét esetben rossz következménye volt — az illetők meg-haltak.

— Grófné, — viszonzá Pepps. — Nekem alapos nézeteim vannak, és én szükségesnek látom a nadály alkalmazást.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Elster balgasága.

Angol regény.

Írta: Mrs. Wood Henry.

Fordította: T. M. né.

HARMADIK KÖTET.

IX. FEJEZET.

Az öreg grófné szorongásai.

(Folytatás.)

— En, nem tudok megnyugodni, én nem tudok enni, de ki is tudna így veszély idején? Elküldötték már Pepps után.

— Nem, hanem én Brookot hívtam, — felelt Anna. — Több bízodalmam van ahoz a gyermekeknek.

— Több bizalma van Brookhoz, — ki-alta az öreg furtjeit félre simitva. — Egy kö-zönséges gyógyszerész: Sem nem tudor, sem nem báró, meg csak az udvarnál sincs, egy szoval semmi! Bizalma van hozzá lady Hart-ledon! Talán veszélyben forog Elster elete, ő az én unokám, tehát én azt követelem, hogy Pepps gyógyítsa.

Anna erre rögtön leült és egy rövid le-velket írt Peppsnek, malati az öreg majdnem letepte a zsinozt annyira csengetett. Véletlen-ségből Brookhoz írt level nem találta az or-vost otthon, és Pepps jött el előbb. Még min-dég, a régi hízog, kis ember, agyan oly fe-her hajjal, és ugyan azzal ébenfa botocskával, mely nélkül őt kezelni sem lehetett, — a többi orvosok azt suttozták rája, hogy még agyában is megával vízi. — A báró megnezte a betegét, s néhány hízog kérdést intézett a grófnéhez, s néhány érthetlent a dajkához, aztán leült és valamit írt. A betegséget nem

mondta meg, ő nem volt azaz ember ki vala-mit elhamarkodott. Midőn a szobát elhagyta, egy szolgáló járult hozzá.

— Lady Kirtón ohajt önnel beszélni báró ur.

Az öreg minden rendszabályt megtett, a ragály ellen. Legelőször is egy font kámfort hintett el ruhái közé, és egy kámforszebe áztatott kendőt tartott orra előtt.

— Nos Pepps, — kérde magát meg ki-vántató távolsgába tartva.

— Mi baja Eduardnak?

— Még nem mondatom meg nézetemet lady Kirtón, — felelt a báró, ki magát az utóbbi időben az öreg grófné által tanusított tiszteletlenség által sértve érezte. — A betegség első felebe ritkán lehet beszélni.

— Csak semmi tudományos csacsogást, — válaszolt vissza az öreg kámfor illatából pislogatva. — Önök mindjárt felismerik a kö-zönséges betegséget, azonban, a csacsogás mes-tersegükhöz tartozik, és azért bölcsőbbnek tartjátok az igazat elhalgatni. — Himlő?

— Nem lehetetlen, — felelt az orvos dühösen.

Az öreg rá bámult, és a kendőt még erő-sebben nyomta orrához.

— Azonban én még semmi előjelt sem fedeztem fel e betegségre nézve. Azt hiszem, biztosan mondatom, hogy nem himlő.

— Csendesen Pepps! Ön még annyira meg ijeszti, hogy magam kapom meg. Lehet, nem lehet, mit akar ön ezzel? Miből áll tehát a betegség?

— Azt majd csak a második látogatás után állapíthatom meg. Jó reggel ladi Kirtón, — és magát meghajta elhagyta a szobát.

— Vigyázzon meg ne árton ez a sok kámfor, az igen izgat.

Nem sokára azután meg érkezett Brook is megnezte a gyermeket, és a grófné elbe-szélte, hogy az öreg grófné kívánságára elhi-

azt, még ha a kerület akarja is, megválasztani nem engedik.

Mert hát ismerni kell azt a zsarnokságot, a mit a szélsőbéli központban a főmádatörök gyakorolnak, s ha épen nem szellőztetjük is egészen az ott végbemenő ügyeket, hát tesszük azért, mert több érdekünk van az illem iránt, mint nekik; de azért ha Debreczen városa azt képeli, hogy Thaly Kálmán ur az ő választottja lenne, hát nagyon csalódik, mert Thaly Kálmán ur a budapesti központ kinevezettje, — ki azon kegyekért, melyekben részesítik, talán még kötelezvényt is ír alá, nem az elvet, hanem a főmádatörök akaratát illetőleg, melyet minden szó nélkül követnie kell annak, hogy a kit onnan felülről ajánlnak, az szabad ember lenni megszűnt. Már pedig tisztelnem és becsülnöm én az olyan képviselőt, hol az egyén iránti bizalom abban nyilvánul, hogy lánczokat raknak reá és további minden önállóságától megfosztják. Mert hát miért törültek el azt a szokást, hogy a kerületek az ő képviselőiknek utasításokat adjanak? Azért, hogy a képviselő az a jelkijelölés és meggyőződés szabadságát követhesse és ime, a szélsőbéli kinevezi az ő képviselőjét, kinek még csak előleges utasítást sem ad, hanem azt mondja: azt fogod cselekedni, a mit a vezérek cseleksenek.

Es ezek mondják a kormánypárt képviselőire, hogy mamehukok, mikor azt a szélsőbéli képviselőt, a ki a központ ellen tette, maglyan etnek meg. Igen szeretném pedig, ha valaki ezen soraim megeafolásába bocsátkoznék, mert akkor több oly dologgal is előkellene állni, melynek elhallgatását most a diskretoi parancsolja. Hanem annyit most is bátran mondhatok, hogy az a kinevezési jog, melyet a szélsőbéli központ gyakorol, egy pártul sem izezik oly zsarnoksággal, mint épen itt s az a kerület, mely a központból instáll magának képviselőt, meg lehet róla győződve, hogy nem magának, hanem a központnak választ, hol nem az a jelszó: a haza mindenek előtt, — hanem az, hogy a párt „Oberinspektoratusa“-nak akarata mindenek előtt!

Annal kevesbé althathatnak pedig magukat az illető választók, hogy talán még a választókerület érdeke is figyelembe vetetnek. Mert hát először is: honnan ismerheti az a más vidéki ember a kerület helyi érdekeit? Nem mondom, hogy a főbb dolgokat be nem tanulhatja, amde kérem, merülnek fel az országgyűlésen oly kérdések, melyek egyes vidékekre nézve, ha az odaváló képviselő közbe nem lép és felvilágosítást nem tud adni, igen hátrányosak lehetnek. Történik pedig az ilyen esetnek a rögtönösen, hogy a képviselőt még csak informálni se lehet, de nem is tudja, hogy ez az ügy Debreczen érdeklí vagy érinti, hát most már hogy védelmezze ő a kerület érdekeit?

Mert hiszen jól van, szorultságból előbbutóbb meg lehet tenni, hogy a kerület a központ által neveztesen ki magának képviselőt, de az bizony mindig nagy szegénységre mutat, pláne ha egy oly előkelő város, mint Debreczen, hát mondom, ha egy ily nagy város is-

meri el magáról, hogy: Már hiszen nem dicőség biz a, vagy mi, de mi türes-tagadás van benne, ha ki kell mondanunk, hogy magunk közt nem találunk arra való embert. Elmennek hát kölcsön kéri olyat, a kit nem ismernek, mert ugyan ki állna jót érte, hogy az esetben, ha ismernek, arra valónak találják-e? Nem lépnek-e cseberből vederbe, hogy az illető nemcsak hogy nem arra való, de még csak nem is ismerik?

Hát ennyit arról a kinevezett képviselői rendszerről, a mi ha gyakorlatban van is, a szabad választásnak többé-kevésbé mégis csak megsértése, node, ha megis oly kerületről lenne szó, mely szűkölködik az értelmiség dolgában, ám legyen, de ha ezt Debreczen is kegytelen magáról elismerni, no már akkor ott nem állhat jól a szélsőbél s szeretném tudni, ki érthet köztük a politikához, ha még csak olyan sínec, kiről feltételezni tudnak avagy mernek? s ugyan hogy mernek így neki indulni ama veszedelmes utnak, melyen még vezérrel is ugyancsak bajos a haladás, hát még vezér nélkül?

Ne akarják tehát magukra disputálni a tisztelt választók azt az elvet, melyet saját maguk köréből még csak képviseltetni sem tudnak kivél, míg ha a város két kerülete, mely a szabadelvű pártot vallván magának, jelöltben soha sem szűkölködik, az mindenesetre arra vall, hogy nyomon vannak. Hát ha azok, kik szintén bírnak valamivel, a szabadelvű párttól több jót várnak, ez mindenesetre nagyobb biztosíték, mint a Thaly Kálmán ígérete, kinek annyi befolyása, hogy ígéreteit beválthassa, nem lesz soha!

A magyar delegáció.

Bécs, ápril 19.

A magyar delegáció negyes bizottsága tegnap déli fel 12 órakor Tisza Lajos elnöke alatt ülést tartott, melyben a megszálási hitelről szóló előterjesztés került tárgyalás alá. A közös kormány reszeről jelen voltak Kálnoky gróf külügyminiszter, Szilágyi József pénzügyminiszter, Byland Rheidt hadügyminiszter, Kallay és Falka osztályfőnökök, Dóczy, Mérey és Szent-Györgyi udv. tanácsosok. Poock altengernagy, Gaal fregatparancsnok, Lambert főhadbíz. és Pápay őrnagy. A magyar kormány reszeről Tisza Kálmán kormányelnök, Szapary gróf pénzügyminiszter, Kemény br. keresk. miniszter, Trefort vallás- és közoktatásügyi miniszter, Orczy br. és Szende Bela honvédelmi miniszter.

Az ülés megnyitása után Barros Gábor előadó azon fentartással, hogy a részletes indokolat a részletes tárgyalás alkalmával fogja előterjesztetni, a közös kormányhoz a következő kérdéseket intézi:

1. Milyen ma a helyzet déli Dalmáciában és az elfoglalt területen; vajjon a lázadás le van-e annyira verve, hogy a nevezett tartományok pacifikációja legalább a közel jövőben határozottan várható? 2. Miködik-e a helyi igazsá, kivált az elfoglalt tartományokban és kivéve 600.000 frtnyi jövedeket, befolyának-e az elő rányzott közjövédelmek? 3. Mily celt követ a kormány az elfoglalt területeknek a monarchiához való viszonya tekintetében? 4. Ragaszkodik-e a közös kormány az ujjonozás tekintetében kiadott rendeletek végrehajtásához és ha igen, mily mérvben

jébe vette ő, hogy Percival nem egészséges; ő összetévesztette a lelki szenvedést a testivel; és azon remény, hogy azon esetben ha Percival meghalna, egészen keze alá vehetné unokáját, igen sokszor festé már rózsaszínre álma. E gyönyörű kilyátást feltette ő, nem a gyermeket.

A báró belátta tévedését. Különös szervezettel kell a fiatal lódnak bírn, — monda Pepps hízog hangon, közönséges testalkatnal nem állt volna ily eset elő. Természetesen ha valamelyik szer ne használ, annak nem a szer, hanem a test szervezete az oka. Szegény Eduárd elete egy hajszálon függött és majd nem biztosan lehetett halálát várni. Nem lehetett más tenni, mint a hibát külső szerekkel orvosolni.

Engedjék meg, hogy en próbáljak valamit — kezdte Anna gondolkodva. — Híde borogatást a nyakra tenni és olajos selyem kelmével beborítani. Már többször láttam én azt használni és mindig használt az belső gyuladásoknál.

Brook mosolygott és azt nyilvánította, hogy ha valami használhat, ugy e szer az, azonban ugy látszott, mintha ő már semmiben sem bizza. A báró szintén beleegyezett és igen lekötőzőleg monda, hogy az bizonyára nem árthat.

A borogatás felrakatott és az este elmult. A gyermek most egy bizonyos nemű görcsös merevségben feküdt. Fel óra múlva visszajött Brook és nagy aggyályal hajolt a gyermek felé. Eduárd felig nyitott szemekkel feküdt és igen nehezen lélegett.

Ugy látom, mintha egy kis árnyéka a jobbulságnak állt volna be.

A lázban vagy a torokban? — kérdé a grófné, ki még egy pillanatra sem távozott a beteg ágyától.

A torokban. — Hala az ön tanácsának grófné!

lesz az ujjonozás foganatosítandó és mely időszakban? 5. Milyenek a népességi viszonyok és all-e az, hogy a törökök lassu mérvben bar, de kiköltöznek? 6. Milyen tapasztalatokat szerzett a közös kormány Szerbia, de kivált Montenegró magatartása tekintetében; igaz-e, hogy nemcsak orosz vagy inkább panszláv izgatás, de angol befolyás is volt észlelhető, a mi egyesek (p. egy angol hírlapíró) elfogására vezetett? 7. Tehet-e a közös kormány határozott ígéretet arra nézve, hogy a jelenleg kert összegezen felül, legalább ne felkeles következtében szükséges ka'onai intézkedéseket illetőleg, több költség nem fog kívántatni s hogy e czimen a jelenleg előterjesztett összeg véglegesnek tekinthető-e?

A jelenlévő három miniszter kiki a saját resszortjába vágó kérdésekre megadta a kért felvilágosítást.

Szilágyi közös pénzügyminiszter felvilágosítást ad, hogy bárha az occupált tartományokban az adó nem hajtható is be teljesen, a közjövédelm szaporodott. — A népesség pedig elég kedvező, s a kivándorlás jelenleg nem jelentős.

Kálnoky külügyminiszter kijelenti, hogy a mi Szerbiát illeti, sem kormányának, sem népének magatartása a felkeléssel szemben, neheztelésre nem adott okot. Montenegróban a viszonyok sokkal súlyosabbak és bonyolódottabbak voltak, de azért méltányos el nem ismerni azt, hogy Montenegró fejedelme és kormánya kétségtelenül igen súlyos nelyzetükben a legjobb akaratot tanusítottak arra nézve, hogy kifogástalanul járjanak el és a cs és kir. kormánynak komoly neheztelésre nem adtak okot.

Viszonyaink a küthatalmakhoz mint azelőtt, teljesen kielégítők és ha előre nem látható véletlen közbe nem jön, alapos a remény, hogy olyanok is maradnak.

A czéla nézve kijelenti, hogy az, mint előbb, jövőre is csak az lehet, hogy e tartományokat, melyekért oly nagy áldozatokat hoztunk, mind szorosabba vonjuk magunkhoz és meggyőzzük a lakosságot arról, hogy anyagi és erkölcsi felvirágzását csak az Ausztriai-Magyarországhoz való csatlakozása által érheti el és fogja is elérni.

Byland-Rheidt gr. hadügyminiszter hangsúlyozza, hogy a lázadás ereje tényleg megtört, a Krivosz egészen el van foglalva, s a pacifikáció teljes végrehajtása a közel jövőben várható. A 4. kérdésre a miniszter ezt válaszolja: A közös kormány ragaszkodik az ujjonozási rendelet végrehajtásához, mert azt már a kormány tekintélye érdekében is szükségesnek tartja; végre is fogja azt hajtani a legalkalmasabb időben, mely erre kínálkozik fog. Az ujjonozók száma azonban igen csekély lesz — és kiválólag a szekerész szolgálatra lesz szénva.

A delegáció több tagja (Apponyi, Szilágyi, Pulszky, Hegedűs) kérdéseket intézett a közös kormányhoz Bosznia adminisztrációja és a főkeles kitérésének okai iránt s hangszólyoztak a hadsereg ujjaeservezésének szükségességét. A miniszterek mindezen felszólalásokra is kimerítően válaszoltak. Az albizottság tanácskozásait holnap tovább folytatja.

A magyar delegáció negyes albizottsága.

gában a szabadelvű párt tagjai reszeről indítványok fognak tetetni, miszerint az előirányzott rendkívüli hitel több cziménél lényeges (két millió) törlesek eszközöltessenek és valószínű, hogy ezen indítványokat az albizottság el is fogadja.

A harmadik magyar egyetem.

A harmadik magyar egyetemről nyilatkozott Trefort miniszter a Pozsonyban tiszteletere rendezett lakomán.

— Nagy veszélyben forog?

— Igen nagyban, azonban azt hiszem, most ismét remélhetünk.

Alig tavozott el az orvos, midőn Anna felállt, hogy ferjehez menjen, a lépcsőn Hedgessel találkozott, ki már talán századikszor kerdezősködött a gróf parancsából, a gyermek felől.

A gróf az olvasó-teremben volt és nyugtalanul sétált le s fel, a szobában igen sötét volt, mert csak a kandalló tüze világította meg, Anna betette az ajtót — és ferjehez lépett.

— En nem hozok valami nagyon jó új-ságot Percival, — de talán lehetett volna rosszabb is. Epen most monddta Brook, hogy hábar még mindig nagy veszélyben forog Eduárd, de mégis lehet életben reményleni.

A gróf karjába ölté kezét és tovább folytatól setaját, szeméi a szőnyegen fügtek, de semmit sem szolt.

— Ne bánkódj annyira, hiszen még van remény — monda Anna, miattal szeméi könynyekben usztak. — Eduárd még meggyógyulhat. — Szívem melyeből imádkoztam érte istenhez.

— Ne imádkozz azért — kiáltott a gróf a legmelyebb fájdalom hangján. — En majdnem arra kerem istent, hogy vegye magához!

— Percival! — kiáltott Anna, magát töle elvonva.

— En nem beszélék lázban Anna. Nagyobb szerencse volna reá nézve a halál, mint az élet. Bár meghalna, még mig ártatlan, mig ártatlanul térhetne vissza istenhez!

Csaknem kővé meredve tért vissza Anna szobájába, azt hitte, a gyermek miatti aggály nyomta le terje lelkét.

(Folyt. köv.)

A miniszter ezeket mondta: Nem vagyok felreértések barátja s nem örömet teszék ígéreteket, melyeket teljesíteni nem tudok. A mi az egyetem kérdését illeti, nézetem az, hogy két egyetem hazánk kulturális érdekeinek többé meg nem felel; a budapesti egyetemen évenként szaporodik a hallgatók száma; helyiségei nem képesek befogadni a tanulókat s egy harmadik egyetemnek szükségképp létre kell jönni. Bármily fontos is a népnevelés, s bármennyire faradokom annak fejlesztésén, még sem zárkozhatom el azon igazság elől, hogy az általános mivelttség és a cultura intensív fölvirágzásának czélját nem a l u r ó l, hanem a felülről érhetjük el. Csakis egyetemi folytán lett Németország par excellence culturailam.

A harmadik egyetem kérdését nem fogom elutasítani magamtól; Kassa városa szintén kért egyetemet. Elmegyek Kassára is s megvizsgálom, vajjon alkalmas lenne-e ott a talaj egyetem alapítására. Mindenekelőtt meg kell győződnie az országnak, hogy harmadik egyetemre szükség van, s akkor nem localis érdekek lesznek irányadók, hanem az ország választani fogja azt a várost, mely arra a legalkalmasabb.

A tavaszi fagyok és az aratási kilyátások.

A szokatlanul korán beköszöntött tavasz és igen kedvező időjárás rendkívül felcsigázták az aratás iránti reményeket és még csak egy hét előtt is, a vetések állásáról szoló tudósítások teljesen megfeleleltek a várakozásoknak. Azóta azonban az ejjeli fagyok a reményeket lényegesen lohasztották és a mit eddig örömmel fogadtak, t. i. a vegetáció nagy előhaladását, az most a legnagyobb aggodalmat okozza, mert épen az időelőtti kifejlődés folytán a fagyok nagyobb kárt okozhatnak a vetésekben, mint más körülmények között. Reméljük küloben, hogy a mennyire vérmesek voltak várakozások az aratás iránt, épp annyira tulzottak lesznek a felmerült aggodalmak.

Hazánk tulnyomólag földmívelői jellege minden alkalommal érvényre talál. Nemcsak a mezőgazdák és a gabnakereskedők foglalkoznak a vetések állásának kérdésével, hanem bankárok. tőkepenzesek, szóval a börze is, mely, ha önállóságot tanusít, impulzusait első sorban a mezőgazdasági termények kilyátásaiból meríti. És ez nagyon is raczionalis eljárás, mert ha a fagyok ismétlődnek, elvesz a termés egy jó része és egy ily eshetőség mérvadó befolyással leend a kiviteli vasutak, az adóbevételek és más tényezőkre, ugy, hogy nagyon természetesen kell találnunk, ha a börze is kifejezést ad egy rossz termés iránti aggodalmainak.

Az ország minden részéből jelentett fagyok nagyon is kifejezőleg emlékeztettek, hogy még csak áprilisben vagyunk és hogy május 25-től, mely a veszedelmes májusi fagyok utolsó határideje, meg hat hét választ el. Egyelőre a fagyok még nem okoztak lényeges károkat, bár nemely, bizonyára pesszimistikus tudósítások szerint a gyümölcsöt teljesen öntökre tette a fagy, a szőlő kben károkozott ott, hol lapályos a vidék, de e tudósítások szerint is a tavaszi vetések, valamint buza és rosz eddig nem szenvedtek kárt.

Az 1882-iki esztendő sokban hasonlít az 1876-ikéhoz. Akkor is a vegetáció korán és buján fejlődött, de május 21-én oly fagy volt, mely mint a hullámzó virágtenger álló repcevetést majdnem teljesen megsemmisítette és a gabnaneműek is többé kevésbé károsultak.

Aratási kilyátásaink ma tehát nem oly fényesek, mint voltak csak két hét előtt is, és ily körülmények közt különös fontosággal bírhat, hogy legnagyobb versenyársunk, a merika, mily aratási eredményt várhat. Erre nézve egy előttünk fekvő hoszabb amerikai tudósításból közöljük a következőket:

Illinois, Missouri, Idiai és Kansas tartományok teli buzavál bevetett területeiről érkező tudósítások az idei aratási kilyátásokat páratlanul fényeseknek festik. A tavaszi buzavetés szépen haladt már elő és habár az utóbbi időben beköszöntött hidegebb időjárás akadályozta a vetés Nebraska, Dakota és északi Minnesotában a bevetett terület jelentékenyen nagyobb. Missuri, déli és közép Illinois, Kansas és Nebraskaiban a tengerrel bevetett terület is növekedett. Kansasban a buza oly szép, mint még soha azelőtt ez időszakban. A fagyok által okozott károk az idén teljesen elmaradtak. A pár hét előtti fagy inkább használt, mint ártott, amennyiben megakadályozta a fak kora virágzását. A hó igen hasznos volt és lassu olvadása a buzának nagyon előnyösen szolgált. A buza néhol 5 lábnyi magas. A kanzászi farmerek munkálataikkal előbbre vannak, mint a mult év május 1-en.

Hajdumegye közgyűlése.

II. nap.

Debreczen, ápr. 20.

Olvastatott a m. kir. belügyminiszteriumnak a megyei bizottság által alkotott szállodai kilyéhez s a kaveméresi iparágak gyakorlása tárgyában szabály rendeletet jórányzó leírata melynek folytán a jóváhagyott szabályrendeletek kinyomatása kihirdetése s életbe léptetése elrendeltetett.

A doroghi regale jog szai ad kéztől lett bérbe adása ellen Barna Mihály által közbevetett felebbezés visszautasított, s a megye intézkedése e tárgyban a belügy. által tudomásul vétetett.

Az iparügy fejlesztése érdekében kiadott földmiv.- ipar.- s keresk. miniszteri rendelet

olytán a vá elhívtattak, szakértői vezázon ipar-üzéllirányosak

Lóavató a bizottság választottak járás terület az elhunyt lasztatván

A Téglás tárgyában S. niszteri leir kerestetik

Esztéri selők nyug vándorlás m leshez intéz irattal támo

A bud s ipartársul iránti felir mután e m tudomásul bizottságnak honvédek en fedezésére gyabani meg garmesterek Győrmegei szl vetetett

Czegle hogy mind sági tagok bizottsági t jegyzékébe határozatol

A kö II-ik feleről i azithatlan lentési tud

Közpo letve az 18 lasztók név

A gaz állapítása rendeleles kötelessége

Több sági pénz relme folyt reszint le i

Ezek fő ispán u latta s a kityűzven.

Az ül a tegnapi tetik.

Dr. pai Imre a által ki ne

Az a Mór rendel lasztattak ev. szerke számadás n jesztetni r

Nána hagyatott H.-Bá

u. Szabó M letkezett t tára adott Mihály bi vettek resz terjesztése lasztmány

Hadi orvosi val kérelme e

Hadi ellenében

Hadi árvaipentz városi pén iránti kére tatott.

U. S város kép szolga fize felebbezés tározat fe

Szab város kép kezelése t felebbezés s a re tatik.

Gaal ményi kép Bözörmény tása ellen, azon okból országgyűl foglal. Czi val a vála

Ezek ségek kö iránti elő tak el.

Nana házy Józ arvaszéki tési tud

Csih tányyna l

Dor lesztésére gedely ad

Kall lett megv elutasítás

A r

da: Nem vagyok
örömet teszek
ni nem tudok. A
eti, nézetem az,
kulturalis érdekei
budapesti egye-
hallgatók száma;
gadni a tanulókat
szükségképp létre
is a népevelés,
nak fejlesztésén,
zon igazság elől,
és a cultura in-
nem a l u r ó l,
el. Csakis egye-
ág par excellence

érdesét nem fo-
assa városa szín-
Kassára is s
s lenne-e ott a
indenekelt meg
hogy harmadik
kor nem localis
anam az ország
mely arra a leg-

az aratási

eköszöntött tavasz
ndkívül felszág-
eket és még csak
állásáról szól tu-
k a várakozások
i fagyok a remé-
k és a mit eddig
getáció nagy elő-
gyobb aggodalmat
ti kifejlődés foly-
okozhatnak a ve-
enyek között. Re-
ennyre vérmesek
s iránt, épp any-
felmerült aggo-

öldmiveli jellege
talál. Nemcsak a
eskedők foglalkoz-
résével, hanem
a bérze is, mely,
zusait első sorban
kültáisaiból meríti.
eljárás, mert ha
a termés egy jó
mervádó befolyás-
az adóbevételek
gy nagyon termé-
a bérze is kife-
s iránti aggodal-

ből jelentett fa-
lekeztettek, hogy
gyunk és hogy
delmes májusi fa-
hat két választ el.
okoztak lényeges
a pessimisztikus
nólcstől tel-
fagy, a sző-
ott, hol lapályos
erint is a tavasi
rozs eddig nem

okban hasonlít az
getáció korán és
en oly fagy volt,
enger álló repce-
semmisített és a
é károsultak.

tehát nem oly fé-
het előtt is, és
s fontos. Ágall bir-
nytorunk. A me-
nyt várhat. Erre
hosszabb amerikai
kezőkét.

és Kansas tarto-
területeiről er-
ratási kitalásokat
A tavasi buza-
és habár az utóbbi
időjárás akadá-
Dakota és északi
det jelentékeny
zép Illinois, Kan-
sól bevettett te-
a buza oly szép,
dőlészekben. A fa-
idén teljesen ei-
agy inkább hasz-
megakadályozta
igen hasznos volt
nagyon előnyösen
ny magas. A kau-
al előbbre vannak,

nyitlése.

eczen, ápr. 20.
ügyminiszterium-
alkotott szállodai
ragak gyakorlása
et jóváhagyó le-
ahagyott szabály-
rdetése s életbe

zal ad kéztől lett
hály által közbe-
tatott, s a megye
ügym. által tuda-

erdekeben kiadott
miniszeri rendelet

lytán a városi polgármesterek s szolgabírák
elhívták, hogy területeikre nézve jelöljék ki
szakértői vélemények meghallgatása mellett
azon ipar-ágakat melyeknek fejlesztése leg-
célszerűsabbnak látszik.

Loavató bizottság tagjai a múlt évben
a bizottságba beválasztva voltak, újabb meg-
választottak; személyváltozás csak a nádudvari
járás területére alakított bizottságban történt,
az elhunyt Macsaj helyébe Szabó József vá-
lasztatván be.

A Gyula-halmi pusztának
Téglás községhez lett csatoltatása
tárgyában Szabolcs-megyén az ezt elrendelő mi-
nisteri leirat másolatának közlése végett meg-
keresték.

Esztorgom-megyének a közigazg. tisztvi-
selők nyugdíjazása, Zemplén-megyének a ki-
vándorlás meggátálása tárgyában az országgyű-
léshez intézett felirataik hason szellemű fel-
irattal támogatott.

A budapesti regale jogot gyakorló keresk.
s ipartársulatnak a regale jog megszüntetése
iránti feliratot pártoltatni kerő megkeresése
m után e megye e tárgyban előzőleg felirt —
tudomásul vétették. A budapesti honvédszobor
bizottságának a Budavár bevételeinél esett
honvédek emlékére emelendő szobor költségei
fedezésére szükséges költség előállítására tar-
gyában megkeresése folytán a szoborról a pol-
gármesterek e czéla gyűjtésre felhívták.
Győr-megyei gazdasági egylet korlátára tudomá-
sul vétették.

Czeglédy Lajosnak ama jelentése folytán
hogy mind a választott mind a virilis bizott-
sági tagok között helyet foglalván a választott
bizottsági tagságot fogadják el a virilisek név-
jegyzékébe a következő pótegyén felvételni
határozatott.

A közigazgatási bizottságnál 1881. év
II-ik félérii jelentése valamint az ülésekről
i a zithatalanul elmaradt bizott. tagok félérii je-
lentése tudomásul vétették.

Központi választmány 1881. évi iratai il-
letve az 1881. évi orsz. gyűlési képviselő vá-
lasztók névjegyzéke levél tárba vétették.
A gazdáltn jóságok tartási költségei meg-
állapítása ránti Szabály készítése a szabály
rendeletes alkotásával meg bízt küldöttség
kötelességévé vétették.

Több szoboszlói lakosnak közmunka vált-
sági pénz bírságok elenkedése tárgyában ké-
relme folytán aláírásban hozatni kért összegek
részint le irattak részint fen tartattak.

Ezek után az előre haladott időnél fogva
fő íspán ur ő nagy méltósága az ülést felosz-
latta s annak folytatását regeli 9 órán
kitűzvé.

Második nap,

ápr. 20.

Az ülést reg. eli 9 órákor megnyitván
a tegnapi ülés jegyzőkönyve meg hitelesít-
tetik.

Dr. Nagy Károly t. aljegyzővé Dr. Pá-
pai Imre alügyészé főispán ur ő méltósága
által ki nevezettek.

Az adó felszámolási bizottságba Karap
Mór rendes, Orosz Endre póttagoknak megvá-
lasztattak Kaba község gyámpénztáráról 1881.
évi szerkesztett számadás jóvá hagyatott s a
számadás mérlege a B. u. Miniszteriumhoz felter-
jesztetni rendeltetett.

Nánásváros köldös ügyi szabályzata jóvá
hagyatott.

H. Bösörmenyvárosi arányosítási ügyben
u. Szabó Mihály által felkeltett ügyben ke-
letkezett tisztí ügyési jelentés hosszabb vi-
tára adott okot melyben u. Szabó Mihály Gaal
Mihály biz. tagok a m. alispán s fő jegyző
vetek részt; az ügyiratokat a belügymin. fel-
terjesztése s Bösörmenyben a birtokossági vá-
lasztmány meg alakítása elrendeltetett.

Hadház város közönségének a városi állat
orvosi választás alá eshetése kimondása iránti
kérelme elutasított.

Hadház város polgármestere a határozat
ellenében fellebbezést jelentett be.

Hadház város képv. közgyűlésének az
árpapénztári fedezeti felesleg egy részének a
városi pénztár részére leendő engedélyezése
iránti kérelme hiánypótlás végett visszautasít-
tatott.

U. Szabó Mihály fellebbezése Bösörmeny
város képviselőtestületének Nagy Imre városi
szolga fizetésére vonatkozó határozata ellen a
fellebbezésnek hely adatván, a fellebbezett ha-
tározat feloldatott.

Szabó Mihály fellebbezése Bösörmeny
város képv. testületének az anyagi számadások
kezelése tárgyában hozott határozata ellen. A
fellebbezésnek hely adatván s a városi közön-
ség a rendtelenségek helyrehozására utasít-
tatik.

Gaal Mihály és Czinecz Ignác bösör-
menyi képviselők fellebbezése Papay Károlynak
Bösörmenyben községi bíróvá lett megválasz-
tása ellen, előbbi némi elvi tekintetből, másik
azon okból fellebbez, mert a megválasztott az
országgyűlési képviselők névsorában hely nem
foglal. Czinecz Ignác fellebbezése elutasításá-
val a választás helyben hagyatott.

Ezek után számvevőnek a különböző köz-
ségek költségvetései és megyei számadások
iránti előterjesztései vetettek elő s bíráltat-
tak el.

Nánás város képviselőtestületének Cso-
házy Józsefnek aljegyzővé, Péntes Lászlónak
árvaszéki ülnökké lett megválasztásáról jelen-
tési tudomásul vétettek.

Csiba Mártonnak Nánáson rendőrkapi-
tányává lett megválasztása megsemmisített.
Dorogh városnak fenálló adósságai tör-
lesztésére 20,000 forint kölcsön vehetésére en-
gedély adatott.

Kallay Imrénnek nánási polgármesterre
lett megválasztása ellen beadott fellebbezés
elutasításával a választás helyben hagyatott.

A nánási képviselőtestületnek a tisz-
a

szabályozási költségek kezelésére felállított
pénztárnok fizetése tárgyában határozata jóvá-
hagyatott.

Az Újvároson megejtett községi tisztújít-
ás elleni felszólamlás elutasított s a választ-
ás helyben hagyatott.

Debreczenben ez év augusztus havában
a magyar orvosok és természet tudósok által
tartandó vándorgyűlésen a megye képviselőit
küldöttég menesztett alispán ur elnökle-
te alatt, tagjaivá gróf Zichy Géza, Lukács Dezso,
Osvath Ferenc, Gaal Mihály s többek meg-
választattak.

Főispán ur az idő előrehaladottságánál
fogva az ülést felosztatta, a még elintézésre
várt csekélyebb jelentőségű tárgyak a délutáni
gyűlésben intéztetnek el.

Napi hírek.

— **Blaha Luiza** asszony tegnap az elő-
adás folyamán sürgőnyt kapott Ewától a nép-
színház igazgatójától, hogy még pénteken itt
játszhatik egyet. Így most abban a kitűnő elő-
vezetben részesülünk, hogy a művésznő hol-
nap egyik legjobb és legújabb szerepében a
Milimáriban fogjuk látni. Midőn szinagazgatónk
ma ez öröndetes hírre vonatkozó rövid je-
lentést kiragasztatta, azonnal nagy közönség
ostromolta a színházi pénztár jegyekért. A
holnapi előadás visszavonhatatlanul utolsó fel-
lepte lesz a művésznőnek.

— **A milimári.** Almásy Tihamér 100
aranyat nyert népszínműben holnap kerül szí-
re először színpadunkon. Lapunk mai számában
az új darabról néhány coupletnek szövegét
közöljük, melyet a czímzserépet játszó Blaha
Luiza fog enekelni. — Igen érdekes lesz,
hogy a milimári, mint az a nagy városokban
szokás, kocsin fog megjelenni, melyen a mű-
vésznő maga fog a kocsis szerepének is meg-
felelni.

— **Ismeri boltfelforrést** kísérlettek meg
az éjjel czeleduteza végén, egy kis fűszer-
kereskedőnél; azonban a zajra a tulajdonos
felebredt s megszalasztotta a tolvajokat, kik
— ugy látszik — a nagy vásárra jöttek be
Debreczenbe.

— **Az országos vásárra** igen sokan jön-
nek be városunkra vidékiek s remélhető, hogy
az idei vásár a szokottal sokkal jobban fog
kiütni, bárha a bór vásár ellen igen sok pa-
naszt hallunk. Ez nem mint rendesen két,
hanem csak egy napig tartott most.

— **Halálozás.** Kárdos Kálmán váro-
sunk egyik ösmert polgára és a régebbi idő-
óta fennállott temetkezési intézet tulajdonosa,
élte 40-ik évében ma délelőtt hosszabb be-
tegség után elhunyt. A megboldogult már
több mint két éve szenvedett mellbajával,
melynek meggyógyulását 1880. év telen Olasz-
országban kereste, de hiába, mert ime most a
kerlehetlen halál kiragadta őt szerető neje
és családja köréből. Nyugodjék békében.

— **Elfogták a halápi gyilkost.** Ez a hír
volt elterjedve ma egész nap a városban s a
törvényszék előtti téren egész nap nagy nép-
tömeg ácsorgott. A hírek az volt az alapja,
hogy tegnap délután valami rabot láttak ide-
gea helyről ide kísértetni s ráfogták, hogy az
őlte volna meg a halápi vasúti őrt. A hír
hír lábra kapott s mindenfelé elterjedt, —
azonban meggyőződünk, hogy az nem felel
meg az igazságnak.

— **Az egész föld buzatermése 1881-ben.**
A londoni „The Graphic”-ban Kains-Jackson,
hírneves statisztikus, az egész föld múlt évi
buzatermését igyekszik kiszámítani, és arra
az eredményre jut, hogy az 722 millió hekto-
literre mens. Ebből az amerikai Egyesült-
Államokra 145 millió, Oroszországra 116 m.,
Franciaországra 812 m., Spanyol és Portugá-
liára 522 millió, Olaszországra 43.5 m., Né-
metországra 40.6 m., a Balkán-államokra 34.7
m., Ausztria-Magyarországra 29 m., Nagy
Britanniára szintén körülbelül annyi, Kanadára
11.6 m., Ausztráliára 10.2 m., végre Holland-
és Belgiumra 7.3 m. hektoliter esik.

— **Köszönetnyilvánítás.** Néh. Polgár Job-
bágy János szeretett férjem végzettségété
lén a rokonok, barátok és ösmertők részéről
tapasztalt részvételt, s a fűlkolai cantusnak
a temetésen részvételért fájó szívemből mon-
dok halás k szönetet. Polgár J. Jánosné Huszti
Mária.

— **Kiugrott a vasúti kocsiból.** Azon von-
nat egyik 3-ik osztályu kocsiában mely váro-
sunkból tegnapelőtt Budapestre indult, egy kö-
rülbelül negyvenéves asszony is utazott tizen-
ket éves leányával. Midőn a vonat délután 3
óra tájban Kisújszállás és Fegyvernek között
ment, a kis leány egyszerre nagy sikolylyal ki-
esett a hirtelen kinyílt ajtón. Anyja rémülve
sikított fel s mielőtt az utasok meggátolhat-
ták volna, utána ugrott gyermekének. A vonat
nem sokára Fegyvernekre érkezett. Az állomás-
főnök rögtön küldött ki embereket az asszony
és leánya fölkeresése végett. Meg is találták
őket. Sajátságos, hogy a leánynak nem történt
baja, az asszony azonban oly sérüléseket szen-
vedett, hogy alig remélik életben tarthatását.
E baleset miatt a debreczeni vonat 1 1/2 órai
késedelemmel érkezett a fővárosba.

— **Öngyilkosság.** Özv. Kalert Krisztina,
49 éves öreg asszony, ki bormeréssel foglal-
kozott, tegnap rossz anyagi viszonyai miatt
szobájában egy szegre felakasztotta magát s
meg is halt.

— **Iff. Boka Samu** jeles zenekeara szom-
baton a „Frohner” vasárnap a „Korona” hét-
főn pedig a „Bika” vendéglő éttermében fog
átszani.

— **A burgonya jövője.** Az ember nem is
hinne, mily fényes jövő vár meg ezen eledelre.
A burgonya-pép bizonyos vegyi műfolyamon
keresztülmenve, szilárd anyaggá válik, melyből
a legkülönbözőbb tárgyakat lehet fargani. Mint

most egy angol lapban olvassuk, Amerikában
jelenleg épp ugy földolgozzák e pépet, mint az
elefántcsontot s hogy az említett anyag e drá-
ga csont fényével és ruganyosságával is bír.
Készítenek belőle biliárd-golyókat, fésűket s
különböző ekszereket, melyeket a laikus alig
képes megkülönböztetni az igazi elefánt-
csonttól.

— **Magnás bravour.** Károlyi Pista gróf,
a ki tudvalevőleg nagy sportman, vitába bo-
csátkozott egy baróval a fölött, hogy: mennyi
idő alatt lehet kocsin Nagy-Károlyból Szat-
márra és visszamenni. A vitának nagy összeg
pénzre menő fogadás lett a vége; a gróf vál-
lalkozott rá három óra alatt Nagy-Károlyból
Szatmárra és innen vissza kocsizni. Szombaton
déli 12 órákor kocsira ültek s már 3 óra előtt
ittthon voltak. A báró ur persze fizetett, mint
a köles. Nagy-Károly és Szatmár közt a tá-
volság 4 mfd, jegyzi meg levelezőnk.

— **Ragadozók garázdálkodása.** — Seps-
Szeut-Györgyből írják, hogy Bodola háromszek-
megyei község határában a farkasok pusztí-
tása oly merveket öltött, hogy a főispánnak, a
szolgabíró előterjesztése távirati uton kellett
a hivatalból való hajtóvadászat engedélyezését
a belügyminisztertől kérelmezni. Hasonló érte-
sítést vetttünk Fogarásról is, mely szerint ott
az alsóárpási járásban levő Kolna község ha-
tárán tettek a farkasok nagy kárt a marha és
juhállományban. E község határára is távirati
uton kérelmeztetett a hajtó-vadászat enge-
délyezése

A milimári-“ból.

A milimári, Almási Tihamér emez, új nép-
színműve tetszéssel fogadtatott a Nezzsinház-
ban, Blahané utolsó felleptől nálunk holnap
kerül színpa, mutatványul közöljük addig a
közöljük addig a következő mulatságos „puk-
let.”

Be a városba rádizlik
A milimári reggel;
Sok házba, kundschtalhoz benyit
Kannával és köcsöggel:
Mi mindent lát! . . . A rendőrség . . .
(Csalfán) Már mint a soroksári!
Az sem vesz annyit észre, mint
A mili . . . milimári!

A „nagysága” boszus nagyon
A sok kávét kiadta;
És mégis mint a szilvale,
Oly hig az Ister-adta!
Az ám! — szakácsné, szobalány,
A Klári meg a Mári . . .
Az első augszt . . . (felhörpöntést mu-
tad) tudja azt
A mili . . . milimári!

A korzón este kényesen
Slepez sok uri dama —
A férfi nép sohajtva néz
És majd megvesz utána!
Pedig haj, arczszin gyöngyfogak,
Mind svindli, lári-lári:
Beh másnak látja reggel ezt
A mili . . . milimári!

És mégis, furcsa sorja ez
A mai rossz világnak,
Irígye is van, annyi, hogy!
A milimariságnak!
Irígyli a miniszter is, —
Peldául gróf Szapáry,
Hogy pénzt terem meg a vízből is
Sok mili . . . milimári!

Irodalom.

— **Jókai Mór** koszorus írónak alig fejezte
be a „Szeretve mind a vérpadig” című re-
gényt már is egy új regény írásba fogott
melynek címe a „Székely-ara” lesz. A
Petőfi-társaság itteni felolvasó ülé-
sén e regényből fog Jókai egy fejezetet fel-
olvasni.

— **Erkel Ferencz** veterán zeneköltőnk
serényen dolgozik „Szénelv” című epe-
ráján, ugyannyira, hogy annak főrészeit be-
fejezte. A napokban Erkel a nemzeti színház
társalgájában felkérte Wiltnt, hogy ope-
rájából a már kész egyes női magánrészletek
ekegjele el kíséreltében. Wiltne szívesen
engedett az agg mester kíváncsának és az át-
adott részleteket Erkel Ferencz zongora kísé-
rete mellett elénekelte. Midőn a művésznő éne-
ket befejezte, Erkel felé fordult, gratulált neki
és kinyilatkoztatta, hogy az operának eddig
kész részletei rendkívül szépek és nagy hatást
igérők.

Közzgazdaság.

A magyar északkeleti vasút bevételi kimu-
tása: 1882. márczius hóban 185,658. 1882.
január 1-től márczius végeig 541,632. 1881.
jan. 1-től márcz. végeig 500,794. A múlt év
hasonlóidőszakhoz számítva több 40,838. Buda-
pest, apr. 15. az üzletellenőrség.

Köbányai sörtesüzlet

A sörteskereskedelmi czárnok távirati jelentése.
Budapest Köbánya, április 16.

Az üzlet változatlan. Magyar öreg
nehéz 60 — 62, fiatal nehéz 65 — 66 kr, közép 64
— 65, szedett nehéz 60 — 62 közép 60 — 61,
könnyű —. —. —. Romániai bakonyi közép —.
61 — átmeneti, könnyű 54 — 57 átmeneti.
Eredeti nehéz —. —. —. kr, átmeneti, könnyű
— átmeneti. — Szerbiai nehéz 60 — 62
átmeneti, közép 57 — 59 kr átmeneti. Az
árak páronként 45 kiló és 4 százalék levonás-
sal kilogrammonként értendő. Romániai és szer-
biai sörteseknél, melyek mint átmenetiek adat-

tak el, a vevőnek páronként 4 arany frt vám
fejében térítették meg.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
(A Magyar távirati iroda eredeti sűrőnyel)

Bécs, ápril 20. (Érk. d. u. 2 ó.) A ma-
gyar delegáció négyes albizottsága a javaslat-
ból 2,033,000 frtot törült Ma a jelentést a
teljes ülése elé terjesztik, az összenlések pén-
teken, szombaton lesznek; az osztrák delegá-
ció összenlései szombaton kezdődnek.

Zágráb, ápril 20. (Érk. d. u. 2 ó.)
A tartománygyűlésen a fumei kérdésben a
kompromisszum csak a szónokok mérsékltségé-
ben nyilvánult. — Ma szavazás lesz.

Bécs, ápril 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Oreczy
miniszternél ma minisztertanács volt, mely a
vámtarifai differenciákkal és a Tisza-duna-
szabályozás ügyeivel foglalkozott.

Berlin, ápr. 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Az
Oroszországi zsidóhajszáról hajmeresztő hírek
érkeztek. Állítalak 27,000 zsidó földönfutóvá
lett s köztük óriási ar inség.

London, ápr. 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Wes-
tanlegs bányájában a fojtólág 20 bányászt
megölt.

— **Belgrád** apr. 20. A Pol. Cori jelenti:
Milán király íma kezdte meg közútját, Sza-
bácsra rándulván egy napra. A királyné s a
trónörökös Obrenoviczban buccuznak el tölle
s a belügyi és oktatás ügyi kíséretében
viszszatérnek Belgrádba, míg a
miniszterelnök s a hadügyminiszter a király mel-
lett maradnak. Hosszabb, öt napi tartózkodás
csak Nicsben lesz. Május 21-én a király ismét
Belgrádba érkezik.

Bécs, apr. 20. Egy az okkupált tartomá-
nyok viszonyaival kiválóan ismerős egyén a
Pol. Cor.-ban amellett emel szót, hogy Bosz-
niában és Hercegovinában nagy kimeletet
kell tanusítani a régi hagyo-
mányos viszonyok, különösen
a földbirtokviszonyok iránt. A czikk hivatko-
zik Románia példájára a Dobrudzsában, Görög-
országra Thessaliában s a montenegrói feje-
delemért az ujonan szerzett területen, hol
mindenütt meghagyták a mohamedán földes-
urak jogait.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

VIII. Bérlet. Szünet

Péntek ápril 21.

Blaha Lujza utolsó felleptével

A milimári.

100 arannyal kitüntetett népszínmű Almásytól.

Vasuti személyvonatok menetrendje.

Indul

Budapestre, Czeglédre Nagydorára:

délután 12 óra 36 perczkor.
este 9 „ —

Nyiregyhádra, Miskolcra,

reggel 7 óra 67 „

d. u. 3 „ 25 perczkor.

este 9 „ 30 „

Szatmárra, Kirdygházra:

reggel 4 óra 10 perczkor

délután 4 „ 24 „

Érkezés:

Budapestről, Nagydoráról

reggel 3 óra 45 perczkor.

d. u. 3 „ 1 „

Miskolcra, Nyiregyhádról:

reggel 9 óra 09 perczkor.

d. u. 12 „ 21 perczkor.

este 8 „ 12 perczkor.

Szatmárról, Kirdygházról:

délben 11 óra 54 perczkor

este 8 „ 07 „

Felolvas szerkesztő: Vértel Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Kiadó: Kutas Imre.

Leitner H.

Bécsből.

Ajánlja a jelen vásár alatt

a legujabb párisi divat

szerinti, nagy választéku, elegáns kiállítás,

TAVASZI és NYÁRI

női (confection) ruha készletét u. m.: kész
öltönyök és felöltők, mantillek, poleotok,
por- és esőköpenyeket stb.,

a legolcsóbb áron.

Eladási helyiség:

Vásártér, kis bécsi-utca.

Első magyar kártyagyári részvény-
társulat Budapest, szervita-tér 8. sz. a.

KÁRTYA-RAKTÁR.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek, úgy a t. cz. kereskedő és
kávés uraknak, nemkülönben a vidéki t. egyletek és kaszinóknak becses tudomására
juttatni, hogy **Debreczenben**, a főpiacon, a főpiaczon, József ur háza
alatt levő magy. kir. nagy dohány- és szivar-tösdében

bizományi kártya-raktárt

nyitottunk, hol is mindenféle kitűnő minőségű játékkártyák eredeti gyári áron
kaphatók.

Tisztelettel

Első magyar kártya-gyári
részvénytársulat Budapest.

Videki megrendelések készpénzfizetés vagy utánvét mellett
a legpontosabban eszközöltenek.

A cs. és k. gyógyintézetek hivatalos orvosi jelentései.

Sikerrel használtatott sorvadások, testi gyengeségek, gyenge emésztés, ét-
vágytalanság, köhögés, nyak, mell és tüdőbajoknál.

Hoff János urnak,

cs. k. tanácsos, a koronás érdemkereszt tulajdonosa, több magy. német rend lovagja,
Hoff János-féle maláta-kivonat feltalálója és kizárólagos gyártója, Európa legtöbb
fejedelmének udvari szállítója. Bécsben, gyári helyiség: Grabenhof Bräunerstrasse 2,
iroda és gyári raktárhelyiség: Graben, Bräunerstrasse 8.

A 23. számú cs. és kir. helyőrségi-kórház Zágrábban. Hoff János-féle maláta-
kivonat egészségi sör, ugyazinté maláta-egészségi csokoládé a fennemlélt kórház-
ban a hurutban és tüdőbajban, valamint a gyenge emésztésben sin ödök gyógyításá-
nál mint igen kitűnő táp- és erősítő szernek bizonyult be.

Dr. Ischitz. kórházi igazgató és főorvos, dr. Kaiser törzsorvos.

A 2. számú cs. és kir. helyőrségi kórház Bécsben, d. sz. 297. Hoff-féle maláta-
kivonat és maláta-csokoládé, melyek a nevezett helyőrségi kórházban használtattak,
a gyógyításnál kitűnő hatásos szereket mutatkoztak; névszerint a maláta-kivo-
nat az időnkénti mellbajban szenvedők előtt igen kedves és óhajott szer; ugy-
szinté a maláta-csokoládé a rekonvaleszcensnek és elgyengült emésztőszerveknél
újító és igen kedvelt gyógytápszerként hat hosszú betegség után.

Dr. Loeff, főorvos, Dr. Porias, törzsorvos.

Gyógyítása a mellbetegségnek, testi gyengeségnek, étvágytalanságnak, nyak-,
tüdő-, és, gyomor-, tüdő-, mellbetegségeknek az 58 magas kitüntetéssel koronázott

Hoff János-féle maláta-készítménynek,

mint az egyedüli valódi Hoff-féle maláta-kivonat egészségi sör (palackokban), con-
centrált maláta-kivonat (fehér palackokban), a testet erősítő maláta-egészség-csoko-
ládé, valamint a köhögést és rekedtséget eltávolító maláták.

Gyógytudósítás

(kivonatban).

Uraim! Már nyolcz éve, hogy nehéz légzés és tüdő szűkülésben szenvedek;
minden szert használtam, siker nélkül maradt. A köhögés, hányás s az agyvérte-
lés, éjjel nappal győrt, annyira, hogy már a járás is terhemre volt s életemről már
végelem lemondtam. Ekkor azon orvosi tanácsot kaptam, hogy használjam a Hoff
János-féle maláta-készítményeket. Mindjárt a gyógy megkezdésével vértelődásaim
tejesen megszűntek, s egészségem eme gyors vizitátérte mindenki előtt mint va-
mi csoda tűnik fel, a ki állapotomat ismerte, ez arra indit: hogy ezen maláta-készit-
ményeket valamennyi szenvedőnek ajánljam.

Gyárfás János, nyug. honvéd főhadnagy.

ÓVÁS. Valamennyi maláta-készítmény Hoff Jánosnak, a feltalálónak és első
előállítónak nevével fennálló tojádad alkban és uvalásírásával van ellátva. — A hol
a valóság ezen jele hiányzik, a készítmény mint hamisított visszautasítandó.

Két forinton alól semmi sem küldetik.

Árak a vidékre: Maláta kivonat egészségi sör ládával és üvegekkel: 6 üveg
3 frt 82 kr; 13 üveg 7 frt 26 kr; 28 üveg 13 frt 60 kr; 58 üveg 29 frt 10 kr; 1/2
kiló I. maláta csokoládé 2 frt 40 kr; II. 1.60. III. 1 frt. Nagyobb szállításnál száza-
lék. Maláta-csokoládé egy zacskóval 60 kr. Concentral maláta-kivonat egy üveg 1
frt; kapható 60 kros is. Maláta kávé egy csomag 50 kr. Egy kész maláta fürdő 80 kr.

Raktárak: Debreczenben Rickl József Zelmos, Csanak József és Varga Lajos
kereskedésében. Nagy-Károly: Ujházi István. Nagyvárad: Jánky Antal. Nyíregy-
háza: Korányi Imre gyógyszerész.

Mindenféle friss töltésű

ÁSVÁNY-

gyógyvizeket,

továbbá
lenkenczében (firneis)

TÖRÖTT FESTÉKEKET,

lenolajat, lenkenccét,

valamint

legjobb minőségű

SZOBA-PADLÓ LAGOT,

mely a bekenés után már két óra múlva tö-
kéletesen megszárad,

ajánl

Varga Lajos,
fúszkereskedő,
piacon, postaépület mellett.

Van szerencsénk a t. közönségnek becses
tudomására hozni, miszerint az eddig Frohmer
szállodában volt

termény-üzletünket,

Miklós utca 1962. sz. házba.

a hol egyszersmind lakásunk és magtárunk is
van, áttettünk és a termény-üzletet ott tovább
is folytatni fogjuk.

Ez alkalommal batorkodunk a t. termelő
uraknak száraz, tűzbiztosított

magtárunkat

mindenféle életneműek rövidebb vagy hosszabb
időre való berakására, megfelelő csekely díj
mellett felajánlani.

Debreczen, 1882. április 15.

Erényi testvérek,

termény-kereskedők

SZEDLÁK JÓZSEF

férfi-szabó

tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, hogy itteni

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETÉBEN

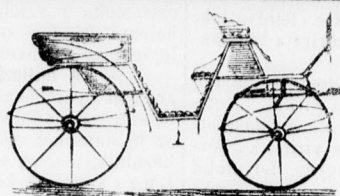
a tavaszi idényre a szövetek megérkeztek, s nagy választékban állanak a t. meg-
rendelő közönség szolgálatára.

Kész férfi-ruha-raktára

pedig, melyben az öltözékek készpénzfizetés és határozott árak mellett kaphatók,
mindennemű

TAVASZI ÖLTÖZÉKEKKEL

a legnagyobb választásra be van rendezve.

Oravszky János kocsigyáros.

DEBRECZENBEN

darabos-utcai saját házában, collégium sorján.

ajánlja legnagyobb választékban levő kész kocsijait minden nemből; továbbá Deb-
reczen és vidékének talajához legcélszerűbb, egész új szerkezettel ellátott
könnyű homok-fűtő kocsijait, valamint diszes hintóit, melyek pár percz alatt egé-
szén nyitott, vagy egészen zárt kocsikká alakíthatók.

Valamint mindenféle kocsik kijavítása és becsereitése úgy helyben, mint
vidékre a legutányosabb áron eszközöltenek. Mindennemű kovács és kerékgyártó
munkák saját műhelyemben pontosan végeztenek.

Minden vásárló nagy-hatvan-utca végén tartok nagy készletet gyártmá-
nyaimból.

Kérem a nagyverdemű közönség pártfogását, mit már eddig is nagy mérv-
ben kinyerem sikerült.

Kevés a szó, de mind való!

Legolcsóbb forrása

Valódi gyémánt- és arany-ékszereknek,

ezüst-évi és más eszközöknek,

arany és ezüst óráknak,

legelegansabb férfi- és gyermek ruháknak,

női kabátok- és felöltőknek,

legújabb szabású ruhák mérték szerinti megrendelésének,

Különféle szövetek, vásznak, szőnyegeknek,

Férfi, női- és gyermek lábbeliknek,

Ugyazinté magyar, német és francia regényeknek,

az általános bazár Debreczenben,

N.-Várad-utca, Frohmer-szállodával szemben, a megyeház mellett.

Videki megrendelések utánvét mellett a legpontosabban eszköz-
öltetnek és a meg nem felelő tárgyak kicseréltenek.

Kevés a szó, de mind való!

Eladó ház és tanya.

A kis csapó-utcai 371. sorszámu — előbb
Kökenyessy-féle ház, — melyben nagyobb ígé-
nyeknek megfelelő lakhelyiségek, szép udvar és
kert van; továbbá egy — tanya épületekkel
is ellátott — öt nyilas nagyságu óndódi tanyabir-
tok, szabad kezből eladók.

A vételár fizetése a vevő kívánságához ke-
pest hosszabb idő alatt is történhetik.

Ertekezhetni az eladással megbízott.

Dr. Kemény Mór,

ügyvéd.

Piacz-utca, 1899. sz. a.

Értesítés.

A „Rudolfsbadi“

(Alsó-Ausztria)

hidegvíz-gyógyintézet f. év április 15-én meg-
nyitattik. E gyógyintézetnek vasúti állomása
Payerbach, 2 óra távolságra Bécsből. 1-ső
májusától az ivó-csarnok megnyitása, tej-
savó és mindennemű ásványvizekkel; június
17-én pedig az uszó-fürdő megnyitása,
(16—18° Reamur.)

Reichenau, Alsó Ausztria legszebb táje-
kainak egyike, mely friss forrásvizzel, egész-
séges hegyi levegő, igen jó ellátás és elszállá-
solással rendelkezik, — mind oly dolgok, mely-
ek a „Rudolfsbad“-ban töltendő furdőidényt
a legkellemesebbé teszik.

Prospectok kívánatra bérmentve küldetnek.

Dr. Siegel Nándor,
fürdő-orvos.

Waisnix J. M.
tulajdonos.

Árverési hirdetmény.

A néh. Maller Jakab vagyonbuktott volt
debreczeni kereskedő csődhitelezői választmá-
nyának határozatából ezennel közhírré tétetik,
hogy a csődtömeget cselekvőleg illető s eddig
be nem fizetett üzleti követelések, — melyek-
nek összege a perügylő s tömeggondnok ál-
tal külön leltárba foglalt kimutatás szerint
6821 forint 74 kr-ra rug, a folyó 1882. évi ápr-
ilis hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor, a hely-
beli kir. törvényszék árverési termében meg-
tartandó nyilvános köz árverésen a legtöbbet
ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett el-
fognak adatni. A követelések leltára az alól-
írott tömeggondnoknál az árverésig, bárki által
betekinthető. Az árverés jóváhagyatása a
választmány részéről fentartatik; ellenben köz-
tudomásul szolgáljon, hogy a választmány az
árverésen eladandó követeléseknek sem való-
diságért, sem mennyiségért, sem pedig be-
hajthatóságért az ügy természetéből kifolyó-
lag szavatosságot nem vállal és nem kötelez.

Kelt Debreczenben, 1882. évi április hó
17-én.

Nagy Sándor ügyvéd,

mint kik. választmányi tag

Hódy Gyula,

tömeggondnok.

Nyaraló.

A postakart elején a Schwarcz-fele
nyári-lak, mely négy szobából, külön konyha,
pincze és két Teraszból áll, — a nyárára
kiadó.

IX. é.

R. é.
Ide intézendő
s levelek vissza

A kik m

(—z.)

a pártszenv
hazafiságból
pompásan b
lap: a »Pe
a »Függetl
kéletes elle
gondolkodó
a helyett. K
az e fajta c
Tudva
leghatározot
tézmenyénel
birodalom k
ime annak
vedne csorb
palástolhat
osztrák de
ezonális köl
Ha jól
fejtegetni,
gyarsági sz
támadás eg
mint n
getics
gyarságnak
ezió. Felem
körülmenyt
ségekhez m
szel, csak
dekelt tulso
mert az os
»Pesti Nap
azt mondan
mivel? —
örömet.

Hát i

a párt szer

Jön p

— mely c

közösügyes

Valamelyik

ugyanis, h

a delegáci

hajlandó, h

vannak ak

dapesten?

Az eg

az illető

okoskodása,

az »Egyet

alkotmány

kapja tehát

A „Deb

Király

gyon egysz

őreg udvar

tabornok k

hundák dac

lon kocsiba

vas és az o

egyiránt fáz

akar tenni

zsebkendője

lakon a kilá

indította a

nyi hidegbe

gyelemben

sem a tábor

volt abban

utazás rend

rokban elá

álmodik, az

A királyné

A fele

ban reszket

lott; a sze

nagyon bold

mikor még

leányka vol

hez, hogy u

külömböztet